

Uudenmaan kiertotalouslaakso -projektin perustaminen

Maakuntahallitus 24.10.2022 § 106
359/00.01.03.00/2022

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään päätettäväksi, että se perustaa Uudenmaan kiertotalouslaakso -hankkeen alaisuuteensa, mikäli hankkeen rahoitushakemuspäätös vahvistetaan esitetyn mukaisesti.

Uudenmaan liitto on yhdessä CLIC Innovation Oyj:n kanssa hakenut Alueellista kestävän kasvun ja elinvoiman AKKE-rahoitusta Uudenmaan kiertotalouslaakso -hankkeelle. Hankkeen tavoitteena on rakentaa Uudellemaalle laaja ja vaikuttava kiertotalouden ekosysteemi, tukea vihreää siirtymää ja systeemistä muutosta, luoda uutta liiketoimintaa sekä rakentaa maakunnallista kiertotalouden green deal -sopimusta.

Selostus

Hiilineutraali Uusimaa 2030 -tiekartan painopisteen Hiilineutraali kiertotalous toteuttamiseksi on valmisteltu Uudenmaan kiertotalouslaakso -hankeavaus. Tavoitteena on rakentaa maakuntaan alueellinen ekosysteemi, joka tukee alueellisten toimijoiden siirtymää kiertotalouteen ja edesauttaa yhteistyön ja yhdessä oppimisen mahdollisuuksia. Kiertotaloudesta tavoitellaan uutta liiketoimintaa, liikevaihdon kasvua yrityksille ja yhteistyön lisääntymistä aktiivisen tuen avulla. Tärkeänä osana tekemistä on kiertotalousyhteistyön vahvistuminen yritysten sekä alueen kuntien ja kaupunkien välille, niiden kiertotalousosaamisalueiden tehokkaampi hyödyntäminen, materiaalivirtojen ja niiden kiertojen hyödyntämisen tehostaminen sekä Uudenmaan brändikuvan vahvistaminen kiertotalouden edelläkävijänä sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Uudenmaan kiertotalouslaakson pääkoordinaattorina toimii Uudenmaan liitto ja hankekumppanina CLIC Innovation Oy. Hankkeessa tehdään verkostoyhteistyötä maakunnan avaintoimijoiden kanssa. Hanke koostuu seitsemästä työpaketista ja neljästä temaattisesta kokonaisuudesta. Hankkeen työpaketit sisältävät ekosysteemikehittämistä, vähähiilisen kiertotaloussopimuksen eli alueellisen green dealin sekä sen toimenpideohjelman laadintaa, teematyöpajoja ja arvoketjujen mallinnusta. Teemoiksi on valittu Uudenmaan näkökulmasta keskeisimpiä kiertotalousaloja: ruoka, rakentaminen, muovit ja tekstiilit sekä sähkö- ja elektroniikkalaitteet. Myös rahoitusmahdollisuuksien kartoituksella, kansainvälisellä yhteistyöllä, viestinnällä ja hankehallinnolla on omat työpaketinsa.

Hanke toteuttaa alueellisia kehittämistavoitteita. Uusimaa-ohjelman ja älykkään erikoistumisen strategian toteutumista tuetaan parantamalla kiertotalouden toimintaedellytyksiä, mikä edesauttaa mm. hiilineutraaliuden saavuttamista, uusien työpaikkojen luomista ja uuden innovaatiotoiminnan käynnistämistä. Uudenmaan kiertotalouslaakso tulee rakentumaan vahvaksi ja vaikuttavaksi yhteiseksi ponnistukseksi ja alustaksi kiertotalouden edistäjänä.

Hanketta tukee myös TEMin ja YM:n kansallisen tason prosessi alueellisten vähähiilisten kiertotalouden green dealien laadintaan (osana kansallisen kt-ohjelman toteuttamista), jonka kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä, sekä EU:n kiertotalousohjelman toteuttamiseksi perustettu

Circular cities and regions Initiative, CCRI-aloite, johon Uusimaa valittiin mukaan syksyllä 2022.

Hankkeen kesto on 1.11.2022 – 31.12.2024.

Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 721 351,00 euroa.

Uudenmaan liiton rahoitusosuus muodostuu seuraavasti

- AKKE-rahoitus 428 272,00 euroa (76,2 %)
- Uudenmaan liiton oma rahoitus 133 765,00 euroa (23,8 %) €

Hankkeeseen rekrytoidaan Uudenmaan liittoon projektipäällikkö, projektikoordinaatti sekä osa-aikainen projektiassistentti. Tätä projektitiimiä tukee talon sisäinen kiertotalouden asiantuntijatiimi, joka myös kytkee laakso-työtä laajemmin liiton tekemiseen.

Hankkeen vastuujohtajana toimii aluekehittämisen vastuualueen johtaja Juha Eskelinen. Hankkeeseen palkataan projektipäällikkö, projektikoordinaattori sekä projektiassistentti.

Asian tausta

Uusimaa on asettanut tavoitteen olla hiilineutraali 2030 mennessä. Uusimaa tuottaa n. 20% Suomen tuotantoperusteisista ja merkittävän osan kulutusperusteisistä päästöistä. Suomen materiaalivirroista yli puolet syntyy Uudellamaalla. Päästöjen vähentäminen ja materiaalitehokkuuden parantaminen edellyttävät laaja-alaisia, systeemitaso muutoksia.

Hiilineutraali Uusimaa 2030 (2035) -tiekartassa kiertotalouden edistäminen on tunnistettu yhdeksi ilmastotyön painopistealueeksi ja toimintalinjaukseksi on kirjattu kiertotalouden edistäminen Uudellamaalla. Uudenmaan maakuntaohjelmat sekä vuodelta 2017 että 2022 nostavat kiertotalouden ja resurssitehokkuuden tekemisen tavoitteiksi. Älykkään erikoistumisen strategia resurssiviisauden kattotavoitteellaan tukee osaltaan tätä tavoitetta.

Uudenmaan kiertotalouslaakso -hanke on jatkumoa vuonna 2019 käynnistetylle alueelliselle kiertotalouden yhteistyölle Kiitorata kiertotalouteen (VTT, Uudenmaan liitto ja CLIC Innovation) sekä siltä pohjalta käynnistetylle UKKE-rahoitetulle esiselvitykselle "Uudenmaan kiertotalouslaakso -esiselvitys". Esiselvityshanke toteutettiin vuoden 2021 aikana UKKE-rahoituksella, toteuttajina olivat GNF ry, CLIC Innovation Oyj, VTT ja HSY. Se oli tunnistettu Uudenmaan selviytymissuunnitelmassa 2020 syksyllä yhdeksi keskeiseksi toteutettavaksi toimeksi kiertotalouden edistämiseksi. Esiselvityshankkeen tavoitteena oli pohjustaa Uudenmaan kiertotalouslaakson toiminnan käynnistämistä ja siinä laadittiin mm. laakson visio ja arvolupaus alueellisessa sidosryhmäyhteistyössä. Hankesuunnitelma on laadittu esiselvityksen pohjalta. Laakso-avauksesta on neuvoteltu laajasti avaintoimijoiden kanssa. Hanketta ovat hakuvaiheessa tukeneet Helsinki, Espoo, Vantaa, HSY, Forum Virium, Posintra, Novago ja GNF.

Suomen kansallinen Kiertotalouden strateginen ohjelma hyväksyttiin valtioneuvostossa keväällä 2021. Ohjelman jalkauttamiseksi TEM:ssä ja YM:ssä on valmisteltu kiertotaloutta edistävä vapaaehtoinen green deal -sitoumusprosessi, jossa rakennetaan mm. toimialakohtaisia ja alueellisia kiertotalouden sitoumuksia toimenpideohjelmineen. Uudenmaan liitto on määräaikaan mennessä jättänyt hakemuksen prosessiin ja tullut valituksi mukaan. Hankkeessa edistetään sitoumuksellisuutta Uudenmaan osalta.

Tästä sovittiin maakuntaliiton ja ministeriöiden välisessä ALKE-keskustelussa helmikuussa 2022. Siellä kiertotalouslaakso oli esitettyä yhtenä keskeisenä toimenpiteenä hiilineutraalius-tavoitteen toteuttamisessa.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- perustaa Uudenmaan kiertotalouslaakso -hankkeen,
- nimetä hankkeen vastuujohtajaksi aluekehittämisen vastualueen johtajan,
- velvoittaa hankkeen noudattamaan Uudenmaan liiton voimassa olevaa projektiohjetta.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaisesti.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Juha Eskelinen
Asiantuntija Pia Tynys